

3.

EKOLOGIA NA CO DZIEŃ

Scenariusz 3.1.

CEL WARSZTATU

Zwiększenie świadomości dzieci na temat ochrony środowiska poprzez naukę o codziennych działaniach, które mogą pomóc w oszczędzaniu energii, wody, ograniczaniu odpadów oraz stosowaniu ekologicznych technologii w gospodarstwach domowych.

GRUPA DOCELOWA/UCZESTNIKÓW

Dzieci w wieku od 5 do 9 lat.

ZASTOSOWANE METODY

Prezentacja multimedialna, dyskusja, zabawy ruchowe.

POTRZEBNE MATERIAŁY I NARZĘDZIA

Kartki papieru A4, kredki, 4 pojemniki lub kartony, różne rodzaje odpadów (kawałki papieru, plastikowe nakrętki i butelki, skorupki po jajku, liść, jabłko, słoik szklany z metalową nakrętką, ładowarka do telefonu, rękawiczka lub skarpetka)

PROGRAM WARSZTATU

Wprowadzenie – 4 minuty

- **Cel:** Wprowadzenie uczestników warsztatów w tematykę ochrony środowiska i przedstawienie, czym jest ekologia na co dzień.
- **Aktywność:** Zadaj dzieciom pytanie: „Czy wiecie czym jest ekologia?”. Wyjaśnij w prostych słowach, że dbanie o zdrowie naszej planety, o wszystkie rośliny, zwierzęta i ludzi, którzy na niej mieszkają nazywamy właśnie ekologią. Zapytaj dzieci jak sądzą, czy Ziemia jest zdrowa, czy może ma jakieś problemy z dobrym samopoczuciem?
- **Zastosowanie:** Wyjaśnij uczestnikom, że każde nasze codzienne działanie ma wpływ na to, jak się czuje Ziemia. „Nasze codzienne wybory i nawyki mają znaczenie! Warto działać świadomie, by jak najmniej szkodzić przyrodzie i tym samym również sprawiać, że sama lepiej będzie się odnawiać. Jeśli do tego dołożymy jeszcze nasze starania o jej ochronę, tym w zdrowszym środowisku będziemy żyć!”

Ograniczanie i segregacja odpadów – 8 minut

- **Cel:** Przedstawienie dzieciom podstawowych zasad ograniczania odpadów.
- **Aktywność:** Przygotuj 4 pudełka lub kartony, które będą symbolizować pojemniki do segregacji odpadów, takie jak papier, plastik, odpady organiczne, zmieszane. Dodatkowo, zbierz różne rodzaje odpadów (kawałki papieru, plastikowe nakrętki i butelki, skorupki po jajku, liść, jabłko, słoik szklany z metalową nakrętką, ładowarkę do telefonu, rękawiczkę lub skarpetkę) i połóż je przed dziećmi. Poproś, by pojedynczo podnosiły poszczególne przedmioty i mówiły do jakiego pojemnika będą je wyrzucać – wtedy cała grupa będzie się edukować. Koryguj wybory w razie potrzeby.
- **Zastosowanie:** Na przykładzie każdego odpadu wyjaśnij, jak ważne jest, żebyśmy nie marnowali jedzenia (na przykładzie jabłka – kupiliśmy za dużo i nie chcemy go zjeść zanim się zepsuje, to zamiast je wyrzucać zrobimy mus jabłkowy, który w słoiku możemy przechowywać dłużej), nie wyrzucali zepsutego sprzętu (ładowarka do telefonu), tylko najpierw próbujemy go naprawić, a dopiero potem oddajemy taki zepsuty sprzęt elektroniczny do specjalnego punktu odbierającego elektrośmieci, jeśli w pobliżu nie ma takich pojemników (takich rzeczy nie wyrzucamy do zmieszanych!). Podkreśl, że warto szukać nowych sposobów użytkowania rzeczy, tak jak np. starej skarpetki lub takiej nie do pary możemy jeszcze użyć do wycierania kurzu w domu, i dopiero wtedy zużyte tekstylia wyrzucić do odpowiedniego punktu odbioru – przypomnij, że tekstyliów również nie wyrzucamy do zmieszanych.

Idea zero waste i less waste – 5 minut

- **Cel:** Przybliżenie dzieciom idei zero waste i less waste.
- **Aktywność:** Pokaż slajd nr 2 prezentacji multimedialnej i omów na podstawie wcześniejszej zabawy ideę zero waste, a następnie less waste (slajd nr 3). Zapytaj dzieci, jakie jeszcze sposoby znają z życia codziennego na ograniczanie lub wykorzystywanie niepotrzebnych już rzeczy.
- **Zastosowanie:** Wyjaśnij, że zero waste oznacza, że żyjemy na co dzień bez wyrzucania śmieci, a less waste to próba zmniejszenia ilości odpadów, które wytwarzamy każdego dnia. Przykład: „Zamiast jednorazowego plastikowego woreczka możemy używać torby na zakupy wielokrotnego użytku, korzystać z bidonów lub termosów do napojów zamiast kupować wodę w plastikowych butelkach i ciepłych napojów w jednorazowych kubkach. Takie wybory mają znaczenie!”

Ograniczanie zużycia energii i wody – 6 minut

- **Cel:** Pokazanie dzieciom, jak ważne jest oszczędzanie energii i wody w codziennym życiu.
- **Aktywność:** Zapytaj dzieci, które czynności na co dzień zużywają najwięcej wody. Przykłady: mycie rąk, kąpiel, podlewanie roślin. Omów sposoby, jak oszczędzać wodę w codziennym życiu. Zaznacz wyraźnie, że wodę zużywamy bezpośrednio (np. kiedy ją pijemy czy myjemy ręce), ale i pośrednio, bo każdy produkt, który używamy wymagał zużycia pewnych ilości wody. Następnie pokaż na slajdzie nr 4, jak możemy gromadzić wodę (np. zbierając deszczówkę do podlewania ogródka, tworząc tereny zielone, itd.). Podkreśl, że bardzo ważną kwestią w naszym codziennym życiu jest również oszczędzanie energii, poprzez np. wyłączanie urządzeń, gdy z nich nie korzystamy (np. lampa, komputer, telewizor), czy wymiana

żarówek na te energooszczędne. Dzięki temu wpływamy zarówno na jakość naszego środowiska, powietrza i klimatu, bo niestety nadal produkcja energii wiąże się przede wszystkim ze spalaniem węgla, który wpływa na wszystkie te trzy obszary naszego życia.

- **Wyjaśnienie:** „Osoby, które oszczędzają wodę i zmniejszają zużycie energii są superbohaterami! Wiele z przykładów, o których rozmawialiśmy, możemy już teraz wprowadzać w życie i pokazywać również innym, że dbanie o środowisko wcale nie jest takie trudne!”

EKO technologie – 9 minut

- **Cel:** Pokazanie technologii wykorzystywanych na co dzień, które pomagają w oszczędzaniu zasobów.
- **Aktywność:** Pokaż dzieciom na slajdzie nr 5 przykłady eko technologii, takich jak panele słoneczne, energooszczędne żarówki, termostaty programowalne, pompy ciepła, itp. Następnie wyjaśnij, że sprzęty domowe, takie jak pralka, lodówka, zmywarka, kuchenka mogą być mniej lub bardziej przyjazne jeśli chodzi o wykorzystywanie wody i energii: „Jak możemy rozpoznać, czy dane urządzenie jest eko?”. Pokaż skalę informującą o energooszczędności urządzeń i zachęć dzieci, by zwracać uwagę na te oznaczenia w momencie zakupu nowych sprzętów do domu. Następnie rozdaj dzieciom kartki i kredki i poproś, by narysowały, co mogłyby umieścić w swoim „eko domu” (np. fotowoltaikę na dachu, lodówkę klasy A, itp.).
- **Wyjaśnienie:** „Eko technologie wykorzystywane w urządzeniach pomagają nam zużywać mniej energii, dzięki czemu pomagamy Ziemi. Na przykład, panele słoneczne pozwalają na produkowanie energii ze słońca, a energooszczędne żarówki zużywają mniej prądu. Żeby oszczędzać jeszcze więcej wody i energii, warto przyjrzeć się też sprzętom domowym, z których korzystamy. Na podstawie oznaczeń, które się na nich znajdują, możemy zobaczyć, czy są one technologicznie ekologiczne. Wyobraźcie teraz sobie co chcielibyście umieścić w swoim domu, żeby był bardziej ekologiczny?”

Podsumowanie i zakończenie – 3 minuty

- **Cel:** Podsumowanie zdobytej wiedzy i przypomnienie sposobów na ochronę środowiska.
- **Aktywność:** W ramach podsumowania przeprowadź szybką grę słowną. Napisz na tablicy trzy kategorie: odpady, ograniczenie zużycia wody/energii, eko technologie. Wymieniaj konkretne przykłady działań (wyrzucanie butelki do odpowiedniego pojemnika, mycie się pod prysznicem, wyrzucanie starego telefonu do śmieci, mycie naczyń w zlewie itp.), a dzieci będą je musiały dopasować do odpowiednich kategorii.
- **Wyjaśnienie:** „Pamiętajmy, że każdy z nas może być EKO! Dzięki temu pomożemy przyrodzie i będziemy dbać zarówno o zdrowie ziemi, jak i nasze. Przypasujmy teraz konkretne działania do kategorii, które dziś poznaliśmy.”

UWAGI I WYMAGANIA ORGANIZACYJNE

Dostęp do pomieszczenia ze sprzętem multimedialnym (komputer, rzutnik) oraz miejscem do wspólnej pracy i zabawy (ławki, krzesła dla uczestników warsztatów, przestrzeń na podłodze).

